
MSC HOLLANDSE GARNAAL NADERT

BEHEERPLAN VOOR GARNAAL BLIJKT LASTIG

De vraag naar MSC-gecertificeerde vis groeit. Als het aan de Coöperatieve Visserij Organisatie (CVO) ligt, ontvangt ook de Hollandse garnaal nog voor de zomer het felbegeerde blauwe label. De organisatie werkt hard om de laatste puntjes op de i te zetten. Dat blijkt nog een hele uitdaging.

DOOR BAUKJE VAN DER MEER

‘MSC is eenvoudiger te realiseren voor vissoorten waar quota voor zijn geregeld en/of een beheersysteem voor bestaat’

De CVO, die wordt gevormd door de Nederlandse Vissersbond en VisNed, heeft al veel werk verzet om aan de eisen van het Marine Stewardship Council (MSC) te voldoen. In juni brachten de certificeerders een bezoek aan Nederland. “Ze waren positief”, vertelt visserijconsultant Conny Loonstra. “Maar er is nog een aantal verbeterpunten, zoals de beheermaatregel voor de doelsoort, het garnalenbestand.”

Het controleren van het garnalenbestand is niet gemakkelijk. “De standaardmethodes voor bestandsbepaling kun je niet gebruiken voor garnalen”, licht Loonstra toe. “Dit blijkt uit onderzoek van Imares. Een garnaal plant zich vaak voort en leeft kort. Zitten er de ene keer veel garnalen op een bepaalde plek, dan kan dat later weer anders zijn. Maar om MSC-gecertificeerd te worden, moet je toch een methode achter de hand hebben, een zogeheten Harvest Control Rule, om de visserij tijdig te beperken voor het geval het bestand in gevaar komt.”

Moeilijk

Ook Johan Nootgedagt, voorzitter van de Nederlandse Vissersbond die is aangesloten bij de Coöperatieve Visserij Organisatie (CVO), weet hoe lastig de MSC-certificering is voor de garnaal. “Het is moeilijk te bewijzen hoe de garnaal ervoor staat en wanneer het signaal wordt gegeven dat de garnalenstand in gevaar is voor overbevissing. MSC is eenvoudiger te realiseren voor vissoorten waar quota voor zijn geregeld en/of een beheersysteem bestaat. Van die soorten is veel meer onderzoek beschikbaar.”

Naast Imares heeft ook de Werkgroep Crangon van de internationale wetenschapsraad ICES onderzoek naar garnalen gedaan. Men stelde een alternatieve methode voor, waarbij je uitrekent hoeveel een visserman vangt en dat aantal deelt door de tijd die hij erover heeft gedaan om de vis te vangen. De waarde die daar uitkomt, wordt de Landings Per Unit of Effort (LPUE) genoemd. Als de LPUE hoog is - en je dus in korte tijd veel hebt kunnen vangen - , is dat een indicatie dat het goed gaat met het garnalenbestand. “PO’s krijgen deze informatie van de vissers en geven de getallen aan mij

door. Ik bereken dan de gemiddelde LPUE's per maand", licht Loonstra toe. MSC wil nog meer duidelijkheid over deze methode. "Want de vraag is bij welke waarden het goed of slecht gaat. We hebben daarvoor referentiewaarden opgesteld aan de hand van een onderzoek van de Duitse wetenschapper Neudecker, in overleg met partijen in Duitsland en Denemarken. MSC wil echter weten of onze referentiewaarden betrouwbaar zijn vastgesteld. Om hier achter te komen hebben we Imares gevraagd dit met computermodellen uit te zoeken. Hopelijk hebben ze dit onderzoek begin 2012 afgerond."

Onderzoeken

De CVO heeft begin dit jaar een verbeterd managementplan opgesteld voor de MSC-certificering van de Hollandse garnaal. Dit plan is al voor een deel operationeel en wordt beoordeeld door de certificeerder. Inspectiebureau Control Union Certifications (CUC) controleert sinds begin dit jaar of de betrokkenen zich aan de regels van het managementplan houden. Een aantal onderzoeken is inmiddels gestart. Zo worden er al controles gedaan bij de zeeflocaties. Iedereen kan deze procedures volgen via de website van MSC. De onderzoeken hangen samen met het VIBEG-akkoord - het aanwijzen van beschermde gebieden in de Natura 2000 Noordzee Kustzone.

Wat de certificering volgens Nooitgedagt verder lastig maakt, is dat de bestuurders en mensen die het moeten operationaliseren, steeds "brandjes tussendoor moeten blussen". "Ze moeten dan de hoofdlijnen en de te volgen koers weer loslaten. Neem een blik op de websites, Twitter en nieuwsbrieven en je ziet dat de centrale focus steeds wordt losgelaten. De sector heeft het grootste gevecht met zichzelf. In die zin lijkt het veel op het huidige Ajax. Er is veel geklaag over prijzen en markten, maar wie is daar nu de grote veroorzaker van?"

Bovendien is het volgens Nooitgedagt ingewikkeld om de NMa duidelijk te maken dat een (door MSC gewenste) maatregel om het beheer van de stand te garanderen door onderzoek in ontwikkeling is. Nooitgedagt: "De NMa wil wetenschappelijke overtuigingen, maar die zijn er dom-

weg nog niet, omdat niemand het nog exact weet. Tot voor kort werd gezegd dat de soort nooit uit te roeien is, maar dat 'statement' scoort niet bij de certificeerder. Dat is een te simpele gedachte."

Samenwerking

Nooitgedagt zou graag zien dat garnalende handelaren samenwerken om garnalenvissers die MSC 'gold label' aanvoeren, te belonen. "Kwaliteit en extra werk moeten beloond worden en dat kun je als handelaar op verschillende manieren doen. Stel bijvoorbeeld een kwaliteitsmanager aan die bonuspunten mag uitdelen. Maak het actief en organiseer een soort Raad van Toezicht. Maak het proces transparanter en communiceer. Ik zie veel mogelijkheden voor samenwerking tussen handelaren en vissers op kwaliteitsgebied. Dat is nodig. Waarom? Ik kom soms in supermarkten waar garnalen liggen die het hele weekend liggen te bederven en daar staat dan 'Hollandse Garnalen' op. Een verschrikkelijke antireclame."

De voorzitter hoopt dat de Hollandse garnaal nog voor de zomer van 2012 MSC-gecertificeerd is. "Een team van consultants en mensen uit de aanvoer en handel werkt hard om dit voor elkaar te krijgen, maar wanneer we er precies klaar voor zijn, is aan de certificeerder."

Eerlijk en open

Kees Lankester is als visserijconsultant lid van de werkgroep garnalen, die werk verricht voor de CVO, en is ook actief in het bestuur van MSC. "In de eerste helft van 2012 kan het zover zijn, mits alles op tijd klaar is. De MSC-certificering van garnalen laat zien dat dit keurmerk geen wassen neus is. De sector doet zijn best om te slagen voor MSC, maar bepaalde eigenschappen in de garnalenvisserij maken de certificering lastig. Veel garnalenvisserijen in de wereld staan in de top tien van visserijen met de meeste bijvangst en het is moeilijk die bijvangst te verlagen. We willen dat de garnalenvissers met betere kennis en een hoger onderzoeksniveau opereert, zodat iedereen beter weet waar hij aan toe is. Dat geldt onder meer voor discards en voor bodemberoering. Openheid van zaken is een belangrijk kenmerk voor duurzaamheid in het algemeen en voor de MSC." ■

Trots op onze vissers

Er bestaat een wereld van verschil tussen de Nederlandse visserij van nu en die van vijf jaar geleden. De vissers in ons land zetten zich momenteel in voor goede visbestanden, laag brandstofverbruik en innovatieve visserijmethoden. We kunnen daar in Nederland best trots op zijn. Terwijl ze het niet makkelijk hebben, de mannen van de zee. Want hoe duurzaam je ook bezig bent, uiteindelijk moeten mensen je product wel willen kopen voor een eerlijke prijs. Dat blijft lastig, vooral wanneer er goedkope importvis uit Azië binnenkomt en consumenten kiezen voor hun eigen portemonnee. De Kopgroep Duurzame Visserij, een samenwerkingsverband van de natuur- en milieuorganisaties Stichting De Noordzee, WNF en de visserijorganisaties voor de beroepsvisserij, steunt de Nederlandse vissers die met respect voor de natuur de zee op gaan. Dankzij subsidie van het Europese Visserijfonds zijn we erin geslaagd om flinke duurzame stappen te zetten. Daarvoor is er een zeer nauwe samenwerking geweest met het internationale duurzaamheidskeurmerk Marine Stewardship Council (MSC). Het gevolg is dat alle Nederlandse vissers nu bezig zijn in een certificeringproces. Dat is echt enorme winst. Logisch is het ook, want iedereen snapt dat vissers ook graag willen dat hun kinderen en kleinkinderen in een rijke zee kunnen vissen, verantwoord inpasbaar in het ecosysteem zonder onnodige verspillingen. We hebben al veel bereikt en kunnen niet alles van vandaag op morgen bewijzen. Maar ik wil nu al de P toevoegen aan People, Planet en Profit: Pride (trots).

JOHAN K. NOOITGEDAGT
VOORZITTER NEDERLANDSE
VISSERSBOND